

**TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ORHAN TURAN
TÜRKONFED FİNANS SOHBETLERİ
BURSA TOPLANTISI KONUŞMA METNİ**

21 ŞUBAT 2022 - PAZARTESİ

Değerli Başkanlar, İş Dünyasının Değerli Temsilcileri, Sevgili Dostlarımız;

TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına her birinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Üye federasyonumuz **MARSİFED'in ev sahipliğiyle, kadim kentimiz Bursa'da** sizlerle bir araya gelmekten onur duyuyoruz.

Aramızdaki güçlü bağın ve etkinliğimizin artması adına, federasyon ve derneklerimizle düzenli olarak bir araya geliyor; Türkiye'de **Anadolu'nun ve iş dünyasının** sesi olmak üzere fikir paylaşımlarımızı sürdürüyoruz. Finansmana Erişim Komisyonumuzun düzenlediği **TÜRKONFED Finans Sohbetleri'nin** de amacı tam olarak bu. Sohbetlerimiz ve paylaşımlarımızla işletmelerimizin ve KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştıracak **yol haritalarını birlikte netleştirmeyi hedefliyoruz.**

Bununla birlikte **Türkiye'nin geleceğine ışık tutacak, ekonomik yolculuğuna yön verecek** birçok önemli meseleye değinirken, tüm bu meselelerin özüne yakından bakacağımıza ve **paylaşarak, iş birliklerimizi güçlendirerek fikir birliğine** varacağımıza **gönülden inanıyorum.**

Değerli dostlarımız;

Bugün aramızda her biri birbirinden farklı hikayelere sahip işletmelerimizin temsilcileri var. Her bir hikaye ve ölçek birbirinden farklılaşsa da **tüm işletmelerin belki de ortak noktası, bir hayalin sürdürülebilirliğine dayalı olmalarıdır. Her girişim, bir fikirden, bir hayalden doğar.** Tıpkı bir geminin tersaneden denize indirildiği ilk anda olduğu gibi **o hayali hedeflerine taşıyan yıllar boyu sergilenen emek, vizyon ve tutkudur.**

Bugün burada bulunan her birimiz, bir hayalin kurucusu ya da onu sürdürülebilir kılma tutkusuyla çalışan mirasçılarınız. Gemimizi, önümüzde uzanan dalgalı denizde doğru limanlara ulaştırmak için emeğimiz, vizyonumuz ve tutkumuz tek başlarına yeterli olmayabilir. **Zira gemiyi ve içindikileri rotalarında tutacak bir iklime ve rotamız boyunca kullanacağımız yakıtı ihtiyacımız vardır. Çağımızda her firmanın iklimi ekonomi, yakıtıysa finansmandır.** Her iki boyutta sorunları ve çözüm önerilerini tartışmak için öncelikle ekonominin ve finansmanın bugünü ifade eden fotoğraflarını çekmeliyiz. Ben ekonomimizden başlamak istiyorum.

Değerli konuklar,

2021'in son günlerinde, merkezi Londra'da bulunan Ekonomi ve İş Araştırmaları Merkezi (CEBR), yıllık Dünya Ekonomi Ligi Tablosu raporunu yayınladı. Raporla, çok çarpıcı bir sonuç yer alıyor. Öngörülere göre, **dünya ekonomisi gayri safi yurtiçi hasılası, içinde bulunduğumuz 2022 yılında "ilk kez" 100 trilyon doları aşacak.**

Bir diğerk ifadeyle, **tüm dünyada bu yıl tarihte eşi benzeri görülmemiş ölçekte mal ve hizmet üretilecek.** Dünyanın her ülkesinde tahribat yaratan COVID-19 salgınının etkilerini halen yaşıyoruz, **bu yönde bir öngörü, küresel çapta bir üretim ekonomisine geçildiğine işaret ediyor.**

Bu durum, üretim ekonomisine geçme konusunda kamu, sivil toplum ve iş dünyası arasında tam bir konsensüs sağlanmışken, bizleri şüphesiz heyecanlandırmalı. Zira, kadim medeniyetlerden miras aldığımız ve **olanca çeşitliliğe dayanan bir üretim kültürüne, bölgesel ekonomiler içerisinde bizi öne çıkaran genç bir nüfusa sahibiz.** Ülke olarak, **son 300 yıldır dünya ekonomisinde aldığımız payın, yüzde 1'in üzerine çıkmadığı düşünülduğünde, bu makus talihi kırmak için bundan daha doğru bir zaman, daha verimli bir dönem belki de bulamayacağız.**

Böylesine bir gündemde ne yazık ki, gündelik kısır tartışmalara odaklanarak vakit kaybediyoruz. **Kronikleşmiş yapısal sorunlarımızı ise görmezden geliyoruz.** Üretimi, yatırımı ve rekabetçiliğimizi geliştirmek için uzun vadeli ve etkili planlar yapmak yerine, faiz-kur-enflasyon sarmalı ile ifade edebileceğimiz ekonomik göstergeleri takip ediyor, **yarın yerine geçmişini konuşuyor; gelecek yerine bugünü kurtarmaya çalışıyoruz.** Oysa, **ortak akli çalıştırıp, kapsayıcı ve katılımcı süreçleri işletir; bilimsel gerçekler ışığında tartışırsak, bu ülkedeki her bir ferdin müreffeh ve güçlü bir Türkiye hayalini, elbette gerçeğe dönüştürebiliriz.**

Değerli konuklar,

Ekonomi iklimi, üretimi, yatırımı ve istihdamı üç ekseninde besler. Bunlar, **güven, istikrar ve öngörülebilirliktir.** Halihazırda **güvene, istikrara ve öngörülebilirliğe en çok hasar veren unsur ülkemizin yatırımcılar nezdindeki risk algısıdır.** Bu algıyı oluşturansa, ağırlıklı olarak yapısal sorunlarımızdır. Değişen hükümet sistemimizin arzu edilen yapısal mimarisinin oluşmaması, denge ve denetleme eksikliği, Meclisimizin yasama yetkisinin ve fonksiyonunun etkisizliği akut sorunları kronik hale getiren bir yapısal iklimin bileşenleridir.

Elbette faiz-kur-enflasyon sarmalı da bu tabloya katkı sağlamaktadır. Son 20 yılın en yüksek enflasyon oranı karşısında **ne üreticiler ne de tüketiciler arzu ettiğimiz sıçrama için gerekli öngörülebilirliğe sahip olabiliyor.** Küresel tedarik zincirinde yaşanan sorunlara ek olarak **enerji, hammadde ve navlun gibi girdi maliyetleri muazzam bir tırmanış eğiliminde.**

Ancak bu sarmaldan da çıkışın yolu, yaraya ancak pansuman etkisi yapan gündelik önlemler değil, **ülkemizin risk algısını büsbütün azaltacak kapsayıcılık, katılımcılık, şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakate dayalı bir anlayışı tesis etmekten** geçiyor. Türkiye'nin üreten gemileri, dalgalı denizlerde hedefe ancak bu rotayla ulaşabilir.

Değerli konuklar,

Türkiye'nin üretim gemisini yüzdürecek biz girişimcilerin ihtiyaç duyduğu yakıt, konuşmamın başında da bahsettiğim gibi **finansmandır**. Biz bu yakıtta ne kadar uygun şartlarda, ne kadar kolay erişebilirsek, **Türkiye'yi geleceğe taşıyacak üretime, yatırıma ve istihdama aynı oranda güç** verebiliriz. Günümüz itibarıyla finansman kaynaklarına erişimimizin bir önceki yıla kıyasla dahi çok daha zorlaştığını üzülererek söylemek zorundayım. **İşletmelerimiz ve ekonomimiz** açısından 2022 yılının önemli gündem maddeleri **nakit akışı, işletme sermayesi ihtiyacı, finansmana erişim ve finansman maliyetleri** olacaktır.

Ekonomi yönetimimizin bir süredir uyguladığı düşük faiz politikası, finansal koşullara yansımadağı gibi, tam aksi etkiyi yaratıyor. Zira **politika faizimiz yüzde 14 seviyelerinde olsa da, reel piyasada yüzde 30 ila 35 oranlarında bir finansman faizi ile karşı karşıyayız**. Bu durum ışığında şirketlerin kredi limitleri yetmiyor ve borçlanma maliyetleri artıyor. Hatta firmaların işletme sermayesi ihtiyacının son bir yılda dört kata yakın artış gösterdiği sektörlerimiz var.

Başta tekstil ve gıda olmak üzere, hammadde ithalatı ile ihracat yapan sektörlerde bu durumun etkisini daha fazla hissediyoruz. Haliyle işletmelerimiz, bu öngörülemez iklim altında bütçe ve yatırım yapmakta zorlanıyor. Bu iklimin nihai olarak kapanmalara yol açması ve dolayısıyla istihdama olumsuz etki etmesini engellemenin yolu bellidir. O da; **gerek devlet gerekse finans sektörü** tarafında, **finansmana erişim kanallarının** bir an önce açılmasıdır. Üretim ve yatırım ikliminin canlandırılmasında, ekonominin 3 önemli sacayağı olan kamu, reel sektör ve finans sektörünün koordinasyon halinde olması, sıkıntıların atlatılmasında çok önemlidir

Değerli konuklar,

Finansmana erişim ve finansmanın verimli kullanımı doğrultusunda bir diğer önemli sorun, **politika merkezlerinde alınan kararların sahada aynı ölçüde sağlıklı sonuçlar vermesini engelleyen koşullardır**.

Bunun en somut örneklerinde biri, Kredi Garanti Fonu destekli finansman paketleridir. Ekonomi yönetimimizin duyurduğu **60 milyar TL'lik yeni KGF paketi, hiç kuşkusuz daha ucuz maliyetli kredi kanalları açılmasına yönelik beklenti** açısından olumlu bir gelişmedir.

Fakat TÜRKONFED olarak daha önce de sıklıkla gündeme getirdiğimiz gibi, **KGF desteklerinin amacı dahilinde kullanılması kamu-özel sektör işbirliğiyle sağlanmalıdır**. Önceki yıllarda kullandırılan KGF desteklerinin yüzde 70'i, amacı dışında kullanılmıştır. Yeni KGF paketinin ihracata, yatırıma ve istihdama dönüşebilmesi için sağlıklı denetim mekanizmalarının devreye alınması gerektiği aşikardır.

Değerli dostlar,

Konuşmamın başından bu yana sıklıkla üzerinde durduğum “**üretim ekonomisi**”nin kalbi, sanayidir. Yeni ekonomik modelimizi tanımlayan ihracata dayalı büyümenin, katma değerli ve verimli üretimin temelinde de de sanayicilerimiz yer alıyor. **Ekonomimizde yaşanan tüm sıkıntılara rağmen sanayicilerimiz ve iş dünyası olarak üretmeye, çalışmaya devam ediyoruz.** Ancak hayallerin sürdürülebilirliği, üretim gemimizi suyun üstünde tutmaya devam etmemize bağlı. Zira biliyoruz ki **her gemiyi yüzdüren su, gediklerden sızdığına o gemiyi batırabilir.**

Biz üretim gemisinin asla batmayacağı bir Türkiye hayali ve özlemi içerisindeyiz. Biz bu hayalimizi “**Yeni Dönem, Yeni Ufuklar**” başlıklı vizyon belgemizde bütünleştirdik. Bu belge, **2030’a doğru yürüyen Türkiye’nin sorunlarına yönelik çözüm önerilerimizi** içeriyor. Bu önerilerin ve vizyonun bölgelerimizde federasyonlarımız, derneklerimiz ve üyelerimiz tarafından içselleştirilmesini sağlamalıyız. Yerelde kamuoyu ile paylaşıp, her platformda yaygınlaştırarak farkındalığın artırılmasına destek olmalıyız.

Bu vizyonumuz özetle; **pandemi ile giderek derinleşen yoksulluk ve yoksunluğun önlenmesinden Gümrük Birliği ve AB’ye tam üyelik hedefine; demokrasi ve hukukun üstünlüğünden dijital ve yeşil dönüşüme, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların hayatın her alanına etkin katılımından, ekonomik ve toplumsal yeni dönüşüm vizyonuna ışık tutuyor.**

Vizyon belgemizde dile getirdiğimiz **5 temel değerimizi** paylaşmak istiyorum.

- **Biz her şeyden önce geleceğe, memlekete, topluma, kendimize, işimize, şirketimize ve çalışanlarımıza güveniyoruz.** Bunlar geleceğe umutla bakmamızı sağlıyor.
- **Demokrasiden, temel hak ve özgürlüklerden asla vazgeçmiyoruz.**
- **Her türden iş birliklerine açığız. İşimizin özü, kapsayıcı ve katılımcı iş birliklerini esas almak olacaktır.**
- **Toplumun, ülkemizin, yerkürenin ve insanlığın geleceği için fedakarlığa hazırız. Temel ölçütümüz, kâr etmek ve bilançomuzu sağlamlaştırmak kadar sosyal faydayı öne koymak olacaktır.**
- **Son olarak bilim ve bilgi odaklı çalışmalar ile toplumsal becamız ve yerkürenin sürdürülebilirliği için öncü işler yapmayı hedefliyoruz.**

Bu değerlerimiz çerçevesinde de;

- **Demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devletini güçlendirmiş,**
- **Güçler ayrılığını, denge ve denetleme mekanizmalarını yerli yerine oturtmuş,**
- **Yargının tam bağımsızlığını ve hukukun üstünlüğünü tesis etmiş,**
- **Ortak yaşama iradesini ve toplumsal esenlik ile güçlü bir toplumsal dönüşümü başarmış,**

- Toplumsal ve siyasal uzlaşmalar ile yeni dönemin yeni ve sivil anayasasını yapmış,
- Avrupa Birliği'ne tam üye olmuş,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı politikalar geliştirmiş,
- Toplumun refah ve huzuru ile onurlu yaşam hakkını güvence altına almış,
- Adaletsizlik ve yoksullukla mücadelede başarılı olmuş, bir Türkiye hayal ediyoruz.

Biz, ülkesini seven, ülkesi için çalışan ve üreten iş insanlarıyız. Türkiye'nin potansiyellerinin ortak akılla harekete geçirilmesinin yaratacağı etki ile bir üretim üssüne dönüşeceğine inanıyoruz. Kurduğumuz ya da önceki nesillerden miras aldığımız hayallerin takipçileriyiz.

Nobel ödüllü sivil toplum lideri **Muhammed Yunus**'un sevdiğim bir sözü var: “**Her insan girişimci doğar. Bazısı bu kapasitesini ortaya çıkaracak imkânları elde eder, bazısı ise böyle bir kapasiteye sahip olduğunu dahi öğrenemez.**” Ülkemizin her bir ferdi, bu kapasiteye sahiptir. Yeter ki, biz onları gerekli imkânlarla, koşullarla ve sürdürülebilir bir gelecek buluşturabilelim.

TÜRKONED Finans Sohbetleri Bursa etkinliğimizin, bu ilhamı paylaşacağımız verimli bir etkinlik olmasını diliyorum. Bu inancı, hayallerimizi ve vizyonumuzu sizlere anlatmaya vesile olan toplantımıza ev sahipliği yapan **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı - MARSİFED Yönetim Kurulu Başkanı Ramazan Kaya**'ya, **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyesi - Finansmana Erişim Komisyonu Başkanı Kaan Kızıroğlu**'na teşekkür ediyorum.

Değerli görüşlerini paylaşacak olan **TÜRKONFED Yönetim Kurulu Üyesi - Arzum Yönetim Kurulu Başkanı Murat Kolbaşı**, **Garanti BBVA Yatırım Genel Müdür Yardımcısı Jankat Bozkurt** ve **İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Recep Bildik** ile siz değerli dostlarımıza, katılımcılara şükranlarımı sunuyorum.

Sağlık ve sevgiyle kalın diyorum.